

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра теорії та історії держави та права**

РОБОЧА ПРОГРАМА

**навчальної дисципліни «Юридична деонтологія»
обов'язкових компонент освітньо-професійної програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

081 Право (поліцейські)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 14.08.2024 № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 13.08.2024 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри теорії та історії держави та права (протокол від 12.08.2024 № 1).

Розробник:

Доцент кафедри теорії та історії держави та права Харківського національного університету, кандидат юридичних наук, доцент Безуса Ю. О.

Рецензенти:

1. Професор кафедри міжнародного та європейського права юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, доктор юридичних наук, професор Гавриленко О. А.
2. Завідувач кафедри конституційного і міжнародного права та прав людини Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент Гудзь Т.І.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3 Загальна кількість годин – 90 годин Кількість тем – 6	08 Право; 081 Право; бакалавр	Навчальний курс - 1 Семестр - 1 Види контролю: залік
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – 12 годин Семінарські заняття – 18 годин Самостійна робота – 60 годин Індивідуальна робота - навчальним планом не передбачено		Навчальним планом не передбачено

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Юридична деонтологія» є підготовка висококваліфікованих фахівців та фахівчинь у галузі права для реалізації завдань Національної поліції України, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання у сфері права, забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності в результаті засвоєння основних аспектів юридичної професії, вимог до професійної юридичної діяльності та напрацювання умінь та навичок застосовувати отримані знання при реалізації практичних завдань.

Завданнями вивчення дисципліни «Юридична деонтологія» є : формування у здобувачів вищої освіти, як майбутніх юристів та працівників поліції, знань, умінь та навичок, які відповідають професійно-кваліфікаційним характеристикам та завданням, які ставляться перед поліцією на конкретному етапі розвитку українського суспільства, а також формування бажання у здобувачів вищої освіти належним чином виконувати свої професійні обов'язки та відповідально ставитись до професійної юридичної діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Юридична деонтологія» має предметні зв'язки з навчальними дисциплінами: «Конституційне право», «Цивільне право», «Адміністративне право», «Кримінальне право», «Трудове право», «Теорія держави та права», «Філософія права».

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати :

- основи теоретико-правових положень, що стосуються виникнення, становлення, розвитку та функціонування держави і права;
- основи юридичних понять і категорій;

- соціальне призначення, місце і роль Національної поліції України у політичній системі і громадянському суспільстві;
 - правові основи тлумачення норм права;
 - особливості застосовування правових приписів при виконанні своїх службових повноважень;
 - основні принципи законності та правопорядку у суспільстві;
 - форми і методи поширення правових знань серед населення;
 - форми та порядок надання правової допомоги громадянам;
- вміти:**
- відтворювати основні поняття та категорії дисципліни;
 - використовувати засвоєні знання для правильного формулювання складних юридичних понять і категорій з подальшим їхнім використанням при вивченні галузевих дисциплін;
 - тлумачити норми права;
 - правильно застосовувати правові приписи при виконанні своїх службових повноважень;
 - давати правильну оцінку державно-правовим явищам, розуміти їхнє соціальне призначення, місце і роль у політичній системі і громадянському суспільстві;
 - знаходити оптимальні способи поширення правових знань серед населення, формувати у громадян повагу до права і закону;
 - опановувати нові знання та здобувати навички відповідно до змінених умов та нестандартних ситуацій
 - застосовувати базові наукові методи пізнання у своїй практичній діяльності.

Програмні компетентності:

081 Право (поліцейські)

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК-2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК-7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК-8	Здатність бути критичним і самокритичним.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК-11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
	СК-12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
	СК-13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

	СК-16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН-1	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
	ПРН-3	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
	ПРН-5	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
	ПРН-6	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
	ПРН-12	Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
	ПРН-20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. Юридична деонтологія як навчальна дисципліна

Поняття і ознаки юридичної деонтології та її значення як навчальної дисципліни.

Історія виникнення та етапи становлення юридичної деонтології. Аспекти формування поняття «стандарти діяльності».

Предмет юридичної деонтології та його структура. Нормативні основи юридичної деонтології. Методологія, принципи, функції та завдання юридичної деонтології.

Місце юридичної деонтології у системі юридичних наук. Зв'язок юридичної деонтології з іншими юридичними та суспільними дисциплінами. Особливості поліцейської деонтології.

ТЕМА № 2. Юридична освіта та юридична наука.

Поняття, види, форми та рівні юридичної освіти в Україні. Принципи юридичної освіти. Національні та міжнародні стандарти вищої юридичної освіти. Ліцензування та акредитація юридичних закладів вищої освіти.

Особливості юридичної освіти провідних держав світу.

Підготовка наукових кадрів у сфері юриспруденції. Проблеми та перспективи сучасної юридичної науки в Україні.

Співвідношення юридичної освіти з юридичною наукою та практичною діяльністю.

ТЕМА № 3. Юридична професія.

Історичні корені юридичної професії. Визначення та загальна характеристика юриста, як фахівця-професіонала. Особливості професійного мислення юриста.

Юридична спеціальність. Юрист, як посадова особа. Поведінка юриста та діяльність юриста як вибір належної поведінки. Деонтологічні дилеми.

Принцип гендерної рівності у підготовці правоохоронців.

Поняття і види юридичної діяльності юриста. Юридична практична та юридична наукова діяльність. Права і свободи людини та громадянина і практична діяльність юриста в умовах воєнного стану.

Правова основа, обсяг повноважень та види відповідальності представників поліцейської, судової, адвокатської та прокурорської діяльності. Зміни у законодавстві щодо діяльності представників юридичних професій у зв'язку з введенням воєнного стану в Україні.

Кваліфікація юриста. Кваліфікаційна атестація юристів-фахівців, її поняття, мета, завдання та суб'єкти проведення. Методи оцінки професійної кваліфікації. Основні положення змісту атестаційного документу.

Корупційні ризики в юридичній професії. Протидія корупції в правоохоронних органах.

ТЕМА № 4. Культура юриста.

Поняття культури юриста. Види культури юриста.

Правова культура юриста: поняття та її види. Правова культура суспільства, професійної групи і особи. Компетентність та досвід юриста. Національна культура юриста. Поняття, основні принципи, особливості формування та реалізації в сучасних умовах. Національна толерантність як фактор забезпечення справедливості у професійній юридичній діяльності.

Політична культура юриста: поняття, її види та зміст. Залучення юриста до реалізації державної політики. Принцип політичного плюралізму і формальна позапартійність юристів-практиків. Конституційна заборона діяльності політичних партій в державних органах, установах, підприємствах, організаціях, виконавчих органах місцевого самоврядування, військових формуваннях тощо. Участь юриста в об'єднаннях громадян. Участь юриста в мирних зібраннях та страйках.

Етична культура юриста. Поняття етичної культури юриста. Юридична деонтологія і професійна етика. Кодекс професійної етики юриста: поняття і основні елементи-принципи. Професійний обов'язок юриста: об'єктивна і суб'єктивна сторона. Взаємодія норм права і норм моралі у професійному обов'язку. Відмінність професійного обов'язку юриста від обов'язку, що має правовий характер.

Інформаційна культура юриста. Орієнтування в інформаційних потоках. Збір, обробка, зберігання та знищення інформації. Вимоги до роботи з персональними даними.

Психологічна культура юриста: поняття, загальна характеристика. Психологічна культура юриста на різних рівнях його діяльності. Застосування психологічних знань в діяльності юриста: мотивація, мова жестів, ділове спілкування.

Естетична культура юриста. Поняття та особливості формування і реалізації. Манери поведінки юриста та його мова. Службовий етикет юриста. Зовнішній вигляд юриста. Вимоги до дизайну та ергономіки в юридичних установах. Естетична культура юриста і оформлення робочого місця. Естетичні

вимоги до оформлення правових документів.

Деформації професійної свідомості юриста-практика.

ТЕМА № 5. Конфлікти та їх вияв у професійній юридичній діяльності.

Роль психологічних та конфліктологічних знань в юридичній практиці.

Поняття, особливості та види конфліктів у професійній юридичній діяльності. Структура та динаміка конфлікту.

Шляхи подолання конфлікту у юридичній діяльності. Стилi вирішення конфліктів (конкуренція, співробітництво, ухилення, пристосування, компроміс). Управління конфліктами. Методи запобігання конфліктам. Формування психологічного клімату в колективі.

ТЕМА № 6. Міжнародні стандарти професійної діяльності юристів.

Поняття міжнародних стандартів професійної юридичної діяльності. Основні документи, що складають міжнародні стандарти різних юридичних професій, та суб'єкти їх ухвалення. Деонтологічні вимоги до діяльності юриста, що стали міжнародними стандартами. Правалюдності і професійна діяльність юриста. Рішення Європейського Суду з прав людини.

Міжнародні стандарти поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку. Деонтологічні документи у сфері охорони правопорядку. Резолюція 34/169 (1979) Генеральної Асамблеї ООН «Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку».

Основні принципи застосування сили та вогнепальної зброї. Резолюція № 690 (1979) Парламентської асамблеї Ради Європи «Декларація про поліцію». Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб (1996). Професійний статус поліцейського під час війни, надзвичайного стану, іноземної окупації.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема № 1: Юридична деонтологія як навчальна дисципліна.	8	2	2			4	

Тема № 2: Юридична освіта та юридична наука.	12	2	2			8	Залік
Тема №3: Юридична професія.	20	2	6			12	
Тема № 4: Культура юриста.	18	2	4			12	
Тема № 5: Конфлікти та їх вияв у професійній юридичній діяльності.	16	2	2			12	
Тема № 6: Міжнародні стандарти професійної діяльності юристів.	16	2	2			12	
Всього	90	12	18			60	

**4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(заочна форма навчання)
Навчальним планом не передбачено.**

4.1.2. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни			Література:
Тема № 1. Юридична деонтологія як навчальна дисципліна.			Основна: 1, 2, 4, 6, 7-11, 30, 31, 32. Додаткова: 4, 5
		1. Методологія юридичної деонтології. 2. Нормативні основи юридичної деонтології. 3. Зв'язок юридичної деонтології з іншими юридичними та суспільними дисциплінами.	
Тема № 2. Юридична освіта та юридична наука.			Основна: 1, 14, 18, 24, 27. Додаткова: 3, 6.
		1. Особливості юридичної освіти провідних держав світу. 2. Проблеми та перспективи юридичної науки. 3. Ліцензування та акредитація юридичних закладів вищої освіти. 4. Проблеми юридичної освіти в Україні.	
Тема № 3. Юридична професія.			Основна: 1, 3, 4, 9-13, 15, 17, 19, 20-23, 25, 30, 32. Додаткова: 4, 7, 8, 9, 10, 13, 14.
		1. Юридична спеціальність. 2. Перепідготовка юридичних кадрів. 3. Стажування юридичних кадрів. 4. Підвищення кваліфікації юридичних кадрів. 5. Кваліфікаційна атестація суддів, прокурорів, адвокатів, поліцейських. 6. Основні положення змісту атестаційного документу 7. Характеристика професійної діяльності працівників нотаріату 8. Протидія корупції в правоохоронних органах.	
Тема № 4. Культура юриста.			Основна: 1, 3, 16, 26, 28, 29, 30, 32. Додаткова: 1, 4, 5, 7.
		1. Професійна свідомість юриста. 2. Національна та духовна культура юриста. 3. Принцип політичного нейтралітету у професійній діяльності юриста. 4. Моральна культура юриста. 5. Економічна та екологічна культура юриста.	
Тема № 5. Конфлікти та їх вияв у професійній юридичній діяльності.			Основна: 30, 33. Додаткова: 2, 4, 12.
		1. Роль психологічних та конфліктологічних знань в	

		юридичній практиці. 2. Структура та динаміка конфлікту. 3. Методи запобігання конфліктам. 4. Поняття та види стиля керівництва.	
		Тема № 6. Міжнародні стандарти професійної діяльності юристів.	Основна: 2-11, 30. Додаткова: 5, 10,11.
		1. Стандарти незалежної юридичної професії Міжнародної асоціації юристів. 2. Міжнародні стандарти поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку. 3. Резолюція № 690 (1979) Парламентської асамблеї Ради Європи «Декларація про поліцію». 4. Резолюція 34/169(1979) Генеральної Асамблеї ООН "Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку". 6. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб (1996).	

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

Навчальним планом не передбачено

5.1.2. Теми курсових робіт

Навчальним планом не передбачено

5.1.3. Теми наукових робіт

1. Формування поліцейської деонтології.
2. Нормативна правова основа юридичної деонтології.
3. Ідейні засади юридичної та медичної деонтології: порівняльний аналіз.
4. Взаємозв'язок юридичної освіти, юридичної науки і юридичної практики.
5. Зміст юридичної практики.
6. Механізм реалізації норм деонтологічної поведінки юристів в їх службовій та позаслужбовій діяльності
7. Міжнародні стандарти професійної діяльності юристів.
8. Національні стандарти професійної діяльності юристів.
9. Деформації професійної свідомості юриста-практика.
10. Професійна мова юриста.
11. Деонтологічні дилеми в професійній діяльності юриста.
12. Стандарти незалежної юридичної професії Міжнародної асоціації юристів.

6. Методи навчання

Формування знань, вмінь та навичок забезпечується поєднанням лекційних та семінарських занять з виконанням індивідуальних завдань та

завдань для самостійної підготовки.

Метою лекційного курсу «Юридична деонтологія» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з майбутньою професійною діяльністю та з основними юридичними професіями, з особливостями цих професій, вимогами до особистих та професійних якостей юриста, а також формування у майбутніх правоохоронців юридичного мислення, світогляду юриста. Викладання юридичної деонтології допомагає у підготовці професіоналів, які мають високу правосвідомість та правову культуру, які в подальшому зможуть оволодіти необхідними знаннями і практичними навичками для вирішення конкретних питань з юриспруденції; здібних самостійно і грамотно орієнтуватись у сучасних правових відносинах, приймати виважені та обґрунтовані рішення в рамках своєї професійної компетенції.

На семінарських заняттях з дисципліни використовуються методи навчання: коротке пояснення, аналізу, тренування здобувачів вищої освіти для придбання ними навичок у правильному формулюванні складних юридичних понять і категорій.

Самостійна робота за кожною темою передбачає вивчення навчальної літератури згідно з переліком, що додається до навчальної програми дисципліни, матеріалами лекційного фонду.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль (залік)

1. Поняття і ознаки юридичної деонтології.
2. Предмет, методологія юридичної деонтології.
3. Функції та завдання юридичної деонтології.
4. Етапи розвитку юридичної деонтології.
5. Нормативні основи юридичної деонтології.
6. Принципи юридичної деонтології.
7. Місце юридичної деонтології у системі юридичних наук.
8. Поняття юридичної освіти, її види.
9. Форми юридичної освіти.
10. Принципи юридичної освіти.
11. Національні та міжнародні стандарти вищої юридичної освіти.
12. Взаємозв'язок юридичної освіти, юридичної науки і юридичної практики.
13. Професія «юрист»: поняття, загальні ознаки.
14. Особливості професії «юрист».
15. Юрист як посадова особа.
16. Основні види професії «юрист».
17. Юридична діяльність: поняття, ознаки.
18. Види юридичної діяльності.
19. Поняття та ознаки та види юридичної практики.
20. Кваліфікаційний паспорт юриста-фахівця.
21. Стажування юридичних кадрів.
22. Кваліфікаційна атестація юристів-фахівців, її поняття, суб'єкти

проведення.

23. Основні положення змісту атестаційного документу.
24. Методи оцінки професійної кваліфікації.
25. Характеристика професійної діяльності суддів.
26. Характеристика професійної діяльності працівників прокуратури.
27. Характеристика професійної діяльності працівників адвокатури.
28. Характеристика професійної діяльності працівників поліції.
29. Характеристика професійної діяльності працівників нотаріату.
30. Зміни в законодавстві щодо повноважень поліції в умовах воєнного стану.
31. Діяльність органів прокуратури в умовах воєнного стану.
32. Культура юриста: поняття та основні види.
33. Загальна характеристика культури юриста.
34. Правова культура юриста, її вплив на правову культуру суспільства.
35. Політична культура юриста.
36. Принцип політичного нейтралітету у професійній діяльності юриста.
37. Етична культура юриста.
38. Естетична культура юриста.
39. Психологічна культура юриста.
40. Інформаційна культура юриста.
41. Інтелектуальна культура юриста.
42. Національна та духовна культура юриста.
43. Поняття та правова природа юридичного конфлікту.
44. Типи юридичного конфлікту.
45. Причини виникнення конфліктів.
46. Стадії розвитку конфліктів.
47. Юридичні способи та стилі вирішення конфліктів.
48. Поняття та види стилю керівництва.
49. Методи запобігання юридичним конфліктам.
50. Деформації професійної свідомості юриста-практика.
51. Правовий нігілізм.
52. Права людини і професійна діяльність юриста в умовах воєнного стану.
53. Загальна характеристика міжнародних стандартів професійної діяльності юристів.
54. Основні міжнародні документи щодо професійної діяльності юристів.
55. Міжнародні деонтологічні вимоги до діяльності юристів.
56. Основні принципи застосування сили поліцейськими.
57. Основні принципи застосування вогнепальної зброї поліцейськими.
58. Правила етичної поведінки поліцейських.
59. Протидія корупції в професійній діяльності юриста.
60. Професійний статус поліцейського під час війни, надзвичайного стану, іноземної окупації.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе

поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути: залік; тестові завдання; цільові виступи; доповіді, презентації результатів виконаних завдань та досліджень; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, підготовка цільових виступів, наукових робіт, доповідей, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перекласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів (перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} = \left(\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних занять} \\ \text{за семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{самостійної} \\ \text{роботи за} \\ \text{семестр} \end{array} \right) / 2 * 10$$

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. ***Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку) обов'язкова.*** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (залік) оцінюється за національною шкалою. Для переведення результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить - **50**

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (заліку).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (залік) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівників.

Оскільки дисципліна вивчається протягом одного семестру з семестровим контролем у формі заліку, то результат вивчення дисципліни визначається кількістю балів, набраних у поточному семестрі.

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Підсумкові бали за поточний семестр}$$

Критерії оцінювання навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати цільовий виступ, підготувати конспект за темою самостійної роботи	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			

85-89	Добре («зараховано»)	В	«Дуже добре» теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимальною, робота з двома-трьома незначними помилками
80-84			
75-79		С	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний ЦІЛКОМ, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі вати завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією-двома значними помилками
70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не носять істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчати навчальних завдань виконана, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
65-69			
60-64		Е	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи несформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них: оцінена числом балів, близьким до мінімального, роботам що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1-20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література

Основна:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Декларація основних принципів правосуддя для жертв злочину і зловживання владою (1985). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_114#Text.
3. Європейський кодекс поліцейської етики (2001). https://hrea.org/wp-content/uploads/2021/02/Recommendation-Rec200110_European-Code-of-Police-Ethics_Ukrainian.pdf.
4. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства (1988). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_343#Text.
5. Загальні принципи для спілки юристів. (2006) URL: <https://www.ibanet.org/MediaHandler?id=e067863f-8f42-41d8-9f48-d813f25f793c>.
6. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб (1996). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_788#Text.
7. Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй, що стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх ("Пекінські правила") (1985 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_211#Text.
8. Основні принципи, що стосуються ролі юристів (прийняті Восьмим Конгресом ООН, 27 серпня – 7 вересня 1990). <https://studfile.net/preview/5776729/page:8/>.
9. Резолюція 34/169 (1979) Генеральної Асамблеї ООН "Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку". URL: https://zakon.cc/law/document/read/995_282.
10. Резолюція № 690 (1979) Парламентської асамблеї Ради Європи «Декларація про поліцію». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_803#Text.
11. Стандарти незалежної юридичної професії Міжнародної асоціації юристів (1990). URL: https://pra.pp.ua/233_41.html.
12. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. URL: <https://bit.ly/3rMx0zV>.
13. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018 № 2447-VIII. URL: <https://bit.ly/3JI3bXq>.
14. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://bit.ly/3APcKAt>.
15. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 № 2337-VIII. URL: <https://bit.ly/3H5lzYF>.
16. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.
17. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://bit.ly/3Icc7nD>.
18. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: <https://bit.ly/3ucpOi1>.
19. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

20. Про нотаріат : Закон України від 02.09.1993 № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>.
21. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 09.07.2023 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.
22. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>.
23. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
24. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
25. Про особливості організації діяльності спеціалізованих прокуратур у військовій та оборонній сфері: Наказ Офіс Генерального прокурора від 17.05.2023 № 130. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0370905-21#Text>.
26. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських : Наказ МВС України від 09.11.2016 № 1179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16#Text>.
27. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів, затверджений Всеукраїнською конференцією прокурорів 27.04.2017. URL: <https://bit.ly/3BwwGsc>.
28. Правила адвокатської етики, затверджені З'їздом адвокатів України від 09.06.2017. URL: <https://bit.ly/3s2FG5p>.
29. Бабенко А.М., Борисова О.О. Юридична деонтологія: навчальний посібник. – Одеса: ОДУВС, 2022. – 176 с. URL: <https://dspace.oduvs.edu.ua/items/7d71c16f-100d-4f96-92f7-fb54895e7967>.
30. Курс лекцій з юридичної деонтології : навч. посіб. / [І. А. Логвиненко, І. Л. Невзоров, Є. С. Логвиненко та ін.] ; за заг. ред. І. А. Логвиненка, І. Л. Невзорова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2022. – 184 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ed4a0090-3bf0-43ec-9b1a-a23d48badb90/content>.
31. Юридична деонтологія. Від навчання до практики : навч. посіб. / Л. В. Радовецька та ін. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 296 с. URL: <https://cutt.ly/aGVq017>.
32. Петришин О. В., Зінченко О. В. Юридична деонтологія : посіб. Харків : Право, 2017. 84 с. URL: <https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/245/1-18.pdf>.
33. Пендюра М. М. Поліцейська деонтологія : курс лекцій. Київ : 7БЦ, 2021. 277 с. URL: <https://elar.naiu.kiev.ua/server/api/core/bitstreams/3b76e630-0633-4385-8b34-55deb8dde585/content>.

Додаткова:

1. Аронов Я. Професійна культура юриста та її значення у професійній практиці. Університет економіки та права «КРОК». Київ. 2020. 223 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/disertatsiji-avtoreferati-vidguki/aronov_2020-disertatsija.pdf.

2. Базь А.В. Правові конфлікти: способи їх вирішення та попередження. Національний авіаційний університет. Київ. 2020. 113 с. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/41417>.
3. Буга Г.С. Історичні витoki та сучасність юридичної освіти та науки в Україні. *Правовий часопис Донбасу*. 2018. № 1. С.14-20. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/pppd_2018_1_4.pdf.
4. Грищенко Н.В. Деонтологічна складова професійної підготовки працівників поліції. *Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України*: зб. наук. пр. Харків : ХНУВС. 2020. С. 22-24. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/9146/Pidhotovka%20politseiskykh%20v%20umovakh%20reformuvanniasystemy%20MVS%20Ukrainy_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
5. Десять основних правозахисних стандартів правильної поведінки для правоохоронних органів, POL 30/04/98, Лондон. Міжнародна Амністія. URL: <https://www.amnesty.org/en/wp-content/uploads/2021/06/pol300041998en.pdf>.
6. Завальний А.М. Інновації юридичної освіти: осмислення, виклики, перспективи. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2018. № 4 (109). С.113-132. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/13993/1/document_p113-132.pdf.
7. Казначеев Д.Г., Настич Т.М. Забезпечення принципу гендерної рівності у правоохоронній діяльності. *Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України*: зб. наук. пр. Харків : ХНУВС. 2020. С. 31-33. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/9146/Pidhotovka%20politseiskykh%20v%20umovakh%20reformuvanniasystemy%20MVS%20Ukrainy_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
8. Каленіченко Л. І., Слинко Д. В. Особливості діяльності національного агентства з питань запобігання корупції в умовах воєнного стану. *Право і безпека*. 2023. № 1(88). С. 25-34. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/feb58b8c-d0bc-4d32-b4fc-934f6de3648b/content>.
9. Каленіченко Л. І., Слинко Д. В. Поняття, ознаки та види корупції. *Право і безпека*. 2022. № 1(84). С. 39-46. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5bca0f92-bf2a-4929-b03a-cd3d6c94d77c/content>.
10. Ковбаса В.М., Кусько Р.В., Дрозд Т.В. Діяльність національної поліції в умовах воєнного стану: окремі проблемні питання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 6. С. 245-248. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2022/57.pdf.
11. Коментар Міжнародної асоціації юристів (IBA) «Міжнародні принципи поведінки юристів». URL: https://www.icj.org/wp-content/uploads/2014/10/IBA_International_Principles_on_Conduct_for_the_legal_prof.pdf.
12. Лаврухін О.В., Кім К.В. Сутність поняття «Юридичний конфлікт». *Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна*.

Серія«ПРАВО». 2018. № 26. С. 61-63. URL: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/12675/12072>.

13. Мирошніченко Т.М. Реалізація засади презумпції невинуватості. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. Серія ПРАВО. Випуск 40. Том 2. С. 118-122. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12418/1/Miroshnichenko_118-122.pdf.

14. Попадіна Ю. Ю. Організація та діяльність органів прокуратури в умовах воєнного стану. Українське суспільство в умовах воєнного стану: сучасні виклики та напрямки розвитку : матеріали Всеукр. наук. конф. молодих вчених (м. Одеса, 6 червня 2022 р.). Одеса : Фенікс. 2022. С.177-179. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/20566>.

15. Уварова О. О. Права жінок та гендерна рівність : навчальний посібник. Київ : ФОП Голембовська О. О., 2018. 204 с. URL: https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/msc_9_copy.pdf.

Інформаційні ресурси в інтернеті:

1. Офіційний вебпортал парламенту України «Законодавство України». URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>.

3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.

4. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. URL: <http://www.minjust.gov.ua>.

5. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://mvs.gov.ua>.

6. Офіційний веб-сайт Національної поліції. URL: <https://www.npu.gov.ua>.

7. Офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора. URL: <http://www.gp.gov.ua>.

8. Офіційний веб портал судової влади в Україні. URL: <https://court.gov.ua>.

9. Офіційний веб-сайт Верховного Суду. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme>.

10. Єдиний реєстр судових рішень в Україні. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.

11. Рішення щодо України, винесені Європейським судом з прав людини. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_9329.

12. Практика ЄСПЛ. Український аспект. URL: <https://www.echr.com.ua/rishennia-espl>.

13. Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі. URL: <http://eurocourt.in.ua/GetArticlesByCategory.asp?CategoryId=2>.

14. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

15. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого. URL: <http://nlu.org.ua>.

16. Юридична бібліотека (Україна). URL: <http://pravo.biz.ua>
17. Повні тексти юридичних книг (бібліотека Князева). URL: <http://www.ebk.net.ua>.
18. Електронна бібліотека юридичної літератури «Правознавець». URL: <http://www.pravoznavec.com.ua>.
19. Бібліотека ДДУВС. URL: <https://dduvs.in.ua/biblioteka/>.
20. Бібліотека ДонДУВС. URL: <https://dnuvs.in.ua/viddily-ta-viddilennya/zagalna-biblioteka>.
21. Бібліотека ЛьвДУВС. URL: <https://www1.lvduvs.edu.ua/elektronnyi-kataloh>.
22. Бібліотека НАВС. URL: <https://dn.naiu.kiev.ua/mod/url/view.php?id=798&lang=en>.
23. Бібліотека ОДУВС. URL: <https://oduvs.edu.ua/zagalna-biblioteka/>.
24. Бібліотека ХНУВС. URL: <http://lib.univd.edu.ua>.